

Telegrafu Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Organ național Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegrafu Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legrafu Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Reîncreștinarea studentimii

Actualul congres al preoțimii din Mitropolia Ardealului ce se ține la Brașov, are de obiect una din cele mai importante, mai interesante și mai frumoase probleme, față de care clerul nostru ortodox va trebui să-și împrățieze atitudinea:

Biserica și Cultura.

În strânsă legătură cu aceasta problemă — ba chiar făcând parte integrantă din ea, — avem o altă temă tot atât de importantă, interesantă și frumoasă: *Biserica și Cultura* tinerimii, în general și a *studentimii universitare*, în special.

În ceea ce privește tinerimea adultă, în Ardeal există și prosperează cu laudabile avânturi și realizări, societatea «*Sf. Gheorghe*». Dar s'a neglijat complet instrucția religioasă și educația creștină a studenților ortodocși, români.

Nu greșim dacă afirmăm și susținem, că din sufletul tineretului universitar este absentă cultura și convingerea *părții duhovnicești* din om, lume și viață.

Cine cunoaște mediul universitar și cine deschide ochii

pentruca să vadă cum se manifestă titrații universităților în viața publică sub raport religios-moral, și mai ales cine le cunoaște părerile cu privire la Religione sau Biserică, nu va ajunge decât la concluzia, că studentimea universitară nu are cultură religios-morală. Ba, ce-i mai mult: foarte numeroși tineri sânt perduți pentru biserică și idealurile ei, încă de pe băncile școalelor secundare.

Nu vrem să scoatem concluzii ofensatoare sau defavorabile cu privire la activitatea sau neactivitatea catihetilor sau a profesorilor de religie, cari scapă din mână prea mulți necredincioși în universitate. Însă constatăm că în universitate studenții se înstrăinează și teoretic și practic de cultura și viața creștină. Domină și acolo, ca și în societate, o mentalitate păgână, dioniziacă.

Sânt și excepții. Există o asociație a studenților creștini; ear sub rectoratul dlui prof. N. Iorga, studentimea din București a primit o biserică, unde pot să inițieze lucruri bune și să asculte cuvântul Evangheliei. Dar acest fapt nu-i destul și e departe de a putea readuce «idealismul în universitate, răscolind cu marile întrebări sufletul studentesc».

Universitatea trebuie să-și aibă capela și duhovnic.

Eată glasul vremii și a studentimii. După *pilda englezilor și americanilor*, cari s'au gândit chiar mai de mult la *sufletul* studentului universitar, fiindcă l-au iubit mai mult.

Cultura religios-morală și încreștinarea intelectualului de mâine, începe și se desăvârșește astăzi, — pe băncile universității. Nefăcută la timp, nu se mai face niciodată, și biserica se văduște de un om, care putea să-i fie de netăgăduit folos. În felul acesta s'a mărit numărul sufletelor de atei, sceptici și indiferenți, cari injură și nu se mai roagă, batjocoresc cele sfinte, și nu mai cercetează biserica, combat minunea și nu se cuminecă, — dând cel mai dezastruos exemplu mulțimei și adevărind dictonul că «domnii rătăcesc poporul».

Îngrijindu-se de convingerile și de cultura sufletească a studentului, biserica își asigură un formidabil succes și un neprețuit colaborator: *intelectualul*. Și făcând acest lucru, biserica nu numai că-și va lărgi cadrul acțiunii sale catehetice și culturale, dar își va ușura foarte mult lupta împotriva necredinții și a bugetivorilor, măbind în acelaș timp armata creștinilor ortodocși.

De aceea, reîncreștinarea studentimii universitare nu mai poate rămânea problemă nerezolvată, ear congresul dela Brașov discutând despre *Biserica și Cultura*, va avea prilejul să vorbească și despre cultura creștină în universitate și mai cu seamă despre *convertirea și intrarea studenților în biserică*.

Pr. Il. V. Felea.

Serbarea de inaugurare a palatului „Universul“

Inaugurarea noului palat al marelui cotidian Universul, o tală a presei românești, s'a făcut în 2 l. c. în mijlocul unei strălucite asistențe, din care făcea parte trimisul M. Sale Regelui. al colonel N. Condeescu, I. P. S. Sa Patriarhul Miron, numeroase alte distinse persoane din capitală și din provincie, și foarte mulți dintre cititorii ziarului.

După serviciul divin, s'au ținut cuvântările, frumoase, calde și instructive, despre trecutul și prezentul ziarului înființat, înalntre cu 48 de ani, de istețul și harnicul italian Luigi Cazzavilan.

Directorul actual al Universului, dl Stelian Popescu, a dat lămuririle necesare.

I. P. S. Sa patriarhul Miron, în cuvântul său de binecuvântare în numele bisericii, constată, că marele

FOIȘOARA

F. W. Förster

Concepția greșelii și determinismul modern

(Sfârșit)

Cu astfel de coordonare a acțiunilor umane în unirea universală, poate să dureze acuza personală, concentrată contra voinței umane, care este ideea greșelii? Nu pare mai bine, că sentimentul personal al greșelii corespunde să zic așa, numai în conștiința luminată, cauzală a omului iluminat, — conștiință care ăzi vine să fie stânsă de științele naturale și de sociologie cu o idee mai cosmică a greșelii, cu noțiunea, că adevăratele motive determinate de actele noastre rezidă în circumstanțe și uniri, asupra cărora nu avem nici o putere?

Psihiatrul Kräpelin afirmă în acelaș sens, că cu atât se va cunoaște

mai bine delictul, cu cât se va risipi concepția greșelii.

Ce avem de răspuns la toate acestea?

Dacă voința noastră este într'adevăr numai un produs al circumstanțelor, un simplu punct de trecere a efectelor naturale, dacă fiecare face numai aceea ce trebuie să facă, de ce se mai vorbește de pocăință, și de învinuire?

Sentimentele acestea, ideile acestea, nu depind în realitate de o concepție, care desparte fenomenele voinței umane de marea legătură a vieții? Nu putem face să se exercite cea mai eficace influență asupra voinței cu ridicarea la cauzele sale concrete și organice, patologice și sociale, care nu cer însușirea unei inițiative, ce în realitate nu posedă nimic?

Admitem, înainte de toate, că mulți austinători ai liberului arbitriu

au făcut rău, cu apărarea lui în'un mod unilateral și rău înțeles.

În loc de a arăta, că naturalistul cercetător nu poate să explice totul și că în afirmațiile sale întrebunțează mai mult decât ceea ce admite importanța metodei sale, ei au atacat fără motiv opera cunoașterii naturaliste în propriul ei domeniu, privind cu nelcredere toate constatările relativ la dependența vieții spirituale de condițiile organice, ca și cum toate constatările acestea n'ar putea să aibă alt efect, decât a înjosii demnitatea omului și a descuraja aspirațiile spirituale.

În realitate, independența noastră, în fața condițiilor materiale ale vieții spirituale, merge crescând în măsura în care putem să cunoaștem precis dependențele noastre reale. Numai dacă le îmbrățișăm în toată extensiunea lor, putem să le stăpânim și să luptăm contra lor. Cu cât

va înainta morala independentă, cu atât umanitatea modernă va înainta cu studiile sale în jurul influenței vătămătoare a alcoolului asupra vieții spirituale și morale. Dar doctrina transmisiunii ereditare! — care este cea mai importantă în toate cât și auto-educația noastră, de a cunoaște toate tendințele ereditare felurite, care ținesc a ținea viața interioară sub puterea lor! Și ce beneficii, pentru pedagogie, sânt derivate din cercetarea cauzei patologice a perturbării și degenerării morale!

Este tot atât de sigur, că omul modern cu concentrarea sa, de a pune în lumină dependențele vieții spirituale de condițiile externe și în cuprinderea lumii spirituale, din punct de vedere al cosmosului, a pierdut discernământul clar al stării interne, a naturii umane. Prin succesele metodei sale naturaliste el adesea s'a lipsit de orice înțelepciune științifică,

ziar din capitală a fost un cald apărător al ortodoxismului; iar milioanele de cititori ai Universului se vor bucura de avântul luat de acest ziar, garanție că vor avea totdeauna un temelnic sprijin, fiind izvor de idealuri pentru hrana lor sufletească.

Inaltul prelat sfârșește zicând:
Binecuvântarea Domnului în această casă românească!

Di Ion Totu, în numele Uniunii ziaristilor profesioniști, arată că în primul rând sărbătorirea Universului este sărbătorirea ziaristilor, deoarece din dezvoltarea și întărirea presei depinde buna lor stare.

Da sa enumeră greatățile istovitoare prin care a trecut acest ziar, spre a atinge la starea actuală de excepțională înflorire, la care au contribuit, în cea mai largă măsură, ziaristii cari au activat și activează la acest ziar. Palatul mândru, care se inaugurează azi, stă alături, din toate punctele de vedere, cu marile cotidiane din apus. Este, evident, dovada vie a uriașei forțe ce reprezintă, ca și a bunei gospodării care a condus și conduce această întreprindere românească.

Felicităm marele ziar și-l dorim, în noul și mărețul local, continuarea muncii închinată binelui pentru țară și pentru biserica ei ortodoxă.

IN CURÂND se pune în vânzare CALENDARUL BUNULUI CREȘTIN (vechitul calendar arhidiecezan) pe anul 1931, al optzecilea an dela apariție. Cuprinde, în condiții tehnice îngrijite, bogat și interesant material: articole, informații și ilustrațiuni. Calendarul, indispensabil iubitorilor de bună și creștinească lectură, se vinde la: Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

în fața problemelor vieții interioare, care sânt, prin natura lor, tot așa de felurite ca și ale vieții externe. Acesta este nodul întregii chestiuni! Și dacă în paginile cari urmează, voi combate determinismul modern și negarea lui, mai ales bazat pe vechea idee a greșelii, voi evita însă cu cea mai mare grijă, să atac sau să iau în considerare rezultatele sigure ale cercetărilor științifice, și îmi voi propune numai să resping concluziile uzurpatore și nelegitime. Numai așa pot pregăti, puțin câte puțin, o înțelegere asupra acestei chestiuni anevoioase.

De fapt, în conflictul asupra liberului arbitru, întâlnesc câte odată fenomenul general al vârstei noastre, lipsa, să zic așa, a autodiscipliniei în fiecare adevăr deosebit: cunoștințe sigure, care exprimă în mod absolut legitim fapte sigure ale vieții, se întind peste măsură de fiecare latură, caută să explice lumea întreagă din punctul lor de vedere și se emancipează de or ce raport ordonat și de or ce privire cătră alte adevăruri nu mai puțin importante și indiscutabile.

Dar, la recunoașterea adevărului universal, nu se poate ajunge cu lupta haotică a tuturor acestor adevăruri singulare, ci numai dacă fiecare știință

Fapte recente

— Vaticanul în ofensivă —

Un ziar din capitală își ia sarcina să adune câteva fapte recente cu raport la ofensiva pornită de romano-și greco-catolicismul din țara noastră împotriva ortodoxiei.

Faptele sânt următoarele:

Țimp de 10 ani, catolicismul din România s'a ținut în rezervă, pregătindu-și cu cea mai iscusită îndemânare situația legală, la care aspira. Prin nepriceperea guvernanților noștri, catolicii au dobândit un concordat, care le deschide toate căile de ofensivă împotriva bisericii neamului românesc. În același timp însă vedem desamăgiți, cum biserica românească a Blajului se apropie tot mai mult de catolicismul cosmopolit pierzându-și caracterul național. Iată câteva fapte semnificative:

Am arătat acum câteva zile, că episcopia unită de Baia Mare se înființează cu violarea fățișă a legii cultelor, care cere lege specială, nu o simplă decizie de secretar general. Deși episcopia ortodoxă a Maramureșului a fost solicitată mult înaintea concordatului, guvernul dlui Iuliu Maniu a refuzat-o.

Deasemenea a refuzat și creierea episcopiei ortodoxe din America.

Alt fapt:

«Unirea» din Blaj ne anunță, că ia ființă până și episcopia armeană dela Gherla, cu abia 3000 mii de credincioși. S'a și numit deocamdată un administrator apostolic în persoana vicarului apostolic din Filipopol, rev. dr. Suhug Gogian. Va să zică, un preot străin. Iată unde ne duce concordatul: marii demnitari, ai Cultelor din România, cetățeni străini!

Alt fapt:

Tot «Unirea» blăjeană ne descopere, că arhiepiscopul Cisar și-a luat titlul de «mitropolit latin de București», deși legea cultelor nu-l îngăduie decât prin lege specială.

Dar spiritul bisericii unite? Dăm câteva probe recente, culese tot în «Unirea»:

Exista până acum un singur ord călugăresc unit al Sf. Vasile cu sediul

în Blaj. De acum înainte, vor fi adoptate cele pur catolice. Pe lângă ordul assumptioniștilor, l am acceptat și pe cel franciscan, în serviciul cărui s'a inventat un ord nou al «Fraților minori conventuali de rit oriental». Acești frați minori au înființat în Oradea un «Colegiu serafic româno-unit» pentru formarea clerului regular oriental, sub direcția pâr. Dominic Nerculăieș, român de sânge, dar care și zice acum «pater», spre a sublinia, că este de esență catolică. Aceste orduri au și început o fină acțiune prozelitistă în Bihorul ortodox, mascându-și tendințele cu flamura culturii, pe care o agită în ochii țărănilor naivi.

Ei bine, toată această mișcare tinde la suprimarea succesivă a ritului ortodox din biserica unită și la trecerea definitivă a acesteia în sânul bisericii catolice. Nu mai puțin este de reținut, că aceste întreprinderi se fac în disprețul Legii Cultelor, care declară categoric în art. 36, că orduri și congregațiuni noi nu se pot înființa în țară, decât pe bază de lege. O asemenea lege însă, n'a votat nici chiar parlamentul național-țărănesc.

Arhiepiscopul Cisar a numit de curând pe protopopul unit Alex. Breban din Baia-Mare, canonic onorar al arhiepiscopiei catolice din București. Chiar și «Unirea» e mirată de această numire «până acum neobișnuită» în biserica unită. Dealtfel dela război încoace, canonicii uniți nu și mai zic «preaonorați» ci pur și simplu «monsegniori», ca la Vatican. Acum după ce au început să ia și demnități în biserica r.-catolică, procesul de asimilare completă este deschis. În același număr al «Unirii» citim, că la 15 Oct. episcopii uniți s'au întrunit la conferință cu episcopii UNGURI, prezidați de Msgr. Dolci, care nu mai este nunțiu apostolic al Vaticanului, ci al «României», cum îi zice organul Blajului.

Spicuiind aceste câteva fapte recente, ele ne fac dovada, că sântem în față unei îndrăznețe ofensive catolice. Platforma incontestabilă i a dat-o de oparte nenorocitului concordat, votat anul trecut, iar succesul acțiunilor ei i-l asigură concursul guvernului.

Consecințele se văd: sporirea forței politice a catolicismului, care nu va mai privi problemele generale ale țării în lumina intereselor noastre naționale, ci sub unghiul Vaticanului internațional.

Paralel cu aceasta, vom asista la o înstrăinare tot mai accentuată a bisericii unite. Se va adevăra astfel profecția dlui Iorga dela desbaterile Constituției când a spus, că: «Biserica unită se rupe tot mai mult dela românism și se îndreaptă tot mai mult spre catolicismul pur și absolut».

Iar aceasta înseamnă slăbirea puterilor de coeziune și de rezistență națională a statului românesc. Iată rezultatele de mâne ale Concordatului și ale absenței pasiunii religioase în sufletul ilustrilor bărbați de stat ortodocși ai României Mari. D. I. T.

Deschiderea noului an universitar

Luni dimineața la ora 11 s'a făcut solemnitatea deschiderii anului școlar, la universitatea din București, în prezența corpului profesoral și a peste 2000 studenți.

Di prof. N. Iorga, luând cel dintâi cuvântul, a constatat mai întâi stadiul în care se află lucrările pentru terminarea construcției universității, zicând:

Ași dori să am mulțumirea de a vedea această universitate completă. Statul nu mai poate da însă ceea ce a dat până acum. E datoria noastră să contribuim la terminarea acestui locaș.

Acei cari au învățat la această universitate, au datoria morală să o ajute. Eu n'as voi să părăsesc locul meu din fruntea universității, până ce nu voi vedea-o terminată. Să se știe că unirea Moldovei și a Munteniei și că România de azi este opera intelectualității. Tot ce țara aceasta are mai bun, se datorește intelectualității.

Ceeace această intelectualitate a cucerit este hotărâtă să nu o lase din mână, dar pentru aceasta se cere ordine.

parțială învăță să respecte limitele propriei sale aplicabilități.

Așa dar, până unde se întinde dreptul determinismului? Care-i importanța argumentelor sale? Până unde ajunge, din altă latură, puterea demonstrativă ale dovezilor, ale conștiinței noastre, care vorbesc în favoarea liberului arbitru?

Critica, ce o face știința dovedirii cunoștinței eului, este fără îndoială foarte salutară, pentru că elimină unele argumente prea naive în sprijinul liberului arbitru și lasă să subsiste numai acele care vin dela cunoașterea intimă a naturii noastre spirituale, și nu pot să vină în atingere nici cu științele naturale, nici cu critica cunoașterii.

Celor cari invoacă simplu «cunoștința libertății», determinismul li-a făcut pe drept observarea, că cunoașterea propriului eu iluminează numai cele mai înalte vârfuri ale personalității spirituale, pe când cauzele extrapersonale și «subconștiente», care au lucrat și lucră asupra lumii interioare, nu cad cu totul în țesătura conștiinței noastre.

Nu e minune, așa dar, dacă face conștiința curată de sine a omului simplu totdeauna mărturie contra de-

terminismului. Și în adevăr, conștiința curată, sinceră a libertății n'are valoare pentru soluționarea problemei, fiindcă afirmă prea mult. De fapt, dacă noi am da crezare numai vocii sale, n'ar fi împovărată ereditar, fiindcă experiența internă nu ne arată nimic din istoria genealogică a caracterului nostru. Vine și psihiatria modernă să spună omului, să aibă încredere în sentimentul subiectiv al libertății: Să fie atent, că sentimentul acesta n'are nici o putere demonstrativă, tocmai pentru motivul, că el se observă și persistă mult mai viu în toți indivizii afectați dintr'o manie, așa că propria lor stare este însoțită de cel mai intens sentiment subiectiv de libertate. Conștiința de libertate, ce tăbărește asupra determinismului, este numai reflexul psihic, care vine paralel cu actul central al descărcării fenomenelor motorii. Fiziologul mai adaogă, că superba conștiință a eului, pe care un Fichte clădi lumea, dispăre neapărat în unele generațiuni patologice ale scoarței cerebrale...

Și naturalistul afirmă, că o cantitate determinată de mișcare produce un corespondent echivalent de calorii, așa condițiile preliminare sociale

și fiziologice determinate produc acțiunilor necesitatea determinată, — voința personală este numai o iluziune, o imagine concomitentă a descărcării ultime, provocate în centri motori ai creierului nostru de o serie cauzală lungă. Liberul arbitru este numai o vedenie a unui sclav, care nu vede captivitatea sa.

Omul, care reflectează mai adânc asupra acestei pretinse concepții științifice a faptelor voinței, trebuie să vadă o cădere din Olimp în Tartar. Religiuinea îi vorbea de sufletul nemuritor, care este, firește, scoborât de a locul într'un înveliș pământesc, rămânând prin slăbiciunea acestei căderi în voințele sale, dar care, cu toate acestea, poate să se ridice totdeauna din nou la o stare de libertate sublimă deasupra motivelor și constrângerilor pământestii, numai ca să se pună în legătură cu cauza sa primă și să miște toate în baza esenței spirituale proprii. În loc de reprezentarea științifică a legăturii cosmice absolute a faptelor vieții noastre spirituale, urmează ideea adânc depri-matoare a impotenței vieții noastre spirituale.

Până unde ajunge așa dar dreptul determinismului?

Această ordine trebuie menținută cu orice preț.

Ordinea chibzuită după valori este ceea ce propagăm noi în această universitate.

Studentii trebuie să fie propovăduitorii unui *optimism* robust. Să ajutăm fără care se află într'un greu impas și din cauza greșelilor noastre, dar și din împrejurările din afară. —

A luat apoi cuvântul dl G. G. Mironescu, mulțumind d'ui rector pentru cuvintele spuse.

INFORMAȚIUNI

Episcopul de Gibraltar, venit la București, a participat la sf. slujbă Duminecă, în biserica Domnița Bălașa, alături de I. P. S. Sa Patriarhul Miron. Episcopul anglican, în odăjdii asemănătoare celor ortodoxe, a binecuvântat pe credincioși, și a urmărit cu luare aminte serviciul divin.

Patriotică renunțare, de 20 la sută din salariu, se anunță dela Berlin. Cel ce renunță la această parte din salariu, pentru binele public, este președintele Hindenburg al republicii germane.

Intru pomenirea celor căzuți jertfă în marele război, în fiecare zi răsună, pe valea râului Adige din Italia, uriașul clopot turnat, înainte cu câțiva ani, din bronzul tunurilor cucerite în război.

Măreața catedrală Sf. Isac din Petrograd este prefăcută în sala de cinematograf. Pe pânza aparatului, pusă în locul unde fusese altarul, rulează figurile celor mai inversunați vrășmași ai religiei creștine, — spaima bolșevismului.

Gazetele. Statistică mai nouă arată, că se tipăresc, în lumea întreagă, cam 50 mii de gazete; cele mai multe apar în Statele unite ale Americii, și adevărat peste 20 mii; urmează; Anglia cu 8000, Franța cu 6300, Germania 6000, Japonia 2000, Italia 1500, Rusia 800, Belgia 300.

Conștiința care o are omul din libertatea voinței sale, nu are vreo origine mai adâncă în faptele vieții spirituale? Voința noastră proprie nu este alta, e o execuție a constrângerii necunoscute? Credința în spontaneitatea actelor noastre morale, este propriu numai o iluzie, o eroare logică, o interpretare falsă a faptelor psihice? Sau, determinismul acesta naște forța dintr'o teorie foarte superficială a legăturii dintre corp și suflet; dintr'o teorie nesocotită, și fără nici o râvnă științifică își scoate importanța? Socotind lucrurile din această ultimă întrebare, considerăm prea puțin fapta menționată mai sus a științei fiziologice, care, cu extirparea sau degenerarea unor oarecare centre nervoase, nimicește și funcțiunile spirituale corespunzătoare. Un lucru se dovedește exact cu acest fapt: în viața aceasta pământească, puterile spirituale nu lucră asupra lumii materiale, decât prin ajutorul organelor nervoase intermediare. Dacă organele intermediare sunt distruse, fie printr'o operație chirurgicală, fie printr'o degenerare patologică, este întreruptă și funcțiunea spirituală corespondentă. Inșă, cu aceasta nu s'a demonstrat, că energia spirituală n'ar fi decât funcțiunea

CARTI ȘI REVISTE

Confesionalism politic, de *Părintele Nichifor*, Sibiu, 1930. Tip. Arhidiecezană. — O broșură de 109 pagini, cuprinzând o lucrare temeinică și de mare actualitate, în șase capitole: Nedreptățirea elementului ortodox în Ardeal, Confesionalismul agrar sub guvernul Maniu, Confesionalism politic în școală, Administrația în serviciul prozelitismului greco-catolic, Batjocorirea bisericii ortodoxe, Persecutarea elementului ortodox. — Broșura, scrisă cu date precise și apărând drepturile bisericii noastre (drepturi ce nu le trecem — cum fac alții — dincolo de hotarele țării), vrea să atragă atenția guvernanților asupra urmărilor triste și primejdioase ce rezultă din nedreptățile și prigonirile comise împotriva ortodoxiei în timpurile de acum.

Broșura se poate procura dela Librăria Arhidiecezană, cu prețul de Lei 40 — pentru spese de poștă se alătură Lei 10 —

MEDITAȚII

„Domnul mă paște,
și nimic nu-mi va lipsi”

Psalmul 22, 1.

Regele David știa bine cât prețuiește păstorul pentru oile sale, căci el însuși fusese păstor în junețea sa și-și aducea aminte perfect de grija, cu care veghea asupra turmei sale, de luptele avute cu arșii, cu lupii, care veneau să-i răpească oile; apoi de puterea, de care avea nevoie, să le poată smulge din gura fiarelor.

Sufletul nostru fraged își are și el dușmanii săi, leul său care-i dă târcoale răcnind să-i sfăștie, și este pierdut dacă n'are alături de sine pe Dumnezeu!

Oala nu știe să se orienteze, necam să se apere.

Nu-i aceasta oare analogia fidelă a sufletului omenesc, care n'ar putea ajunge la îltan, dacă s'ar lăsa în

substratul nervos. Când într'o stațiune receptoare a telegrafiei fără fir, nu se observă mai multe scânteii, pentru că sânt stricate unele din părțile aparatului receptor, aceasta dovedește, că nu sânt mai scânteii deloc? Nu, — se dovedește numai, că forța electrică nu poate să fie condusă la exercitarea unei funcțiuni date, în tehnica comunicărilor oamenilor, decât cu ajutorul determinatelor aparate intermediare. Desigur, puterea spirituală este aceeași, cu toate că, în mod natural, similitudinea fizică rămâne totdeauna inegală de a da idee clară a acestor fapte incomparabil de complicate. Știința poate să constate, că manifestările energiei spirituale în cercul organismului uman sânt absolut legate de starea «organelor de transmisiune», — dar asupra esenței spirituale nu poate spune nimic alta, decât o definiție de simplă funcțiune a substratelor materiale! «Un instrument al spiritului». Așa îl numește deșteptul Robert Mayer. Acest cercetător, care a contribuit să dea o bază solidă ideii, în conformitate cu fiecare fapt natural al determinatei legi, era un cugetător prea prudent pentru a clasifica energia spirituală în cauzalitatea proceselor materiale...

vola plâpânelor săle mijloace de conducere. El nu știe de unde vine, nici unde are să meargă: e necesită să fie călăuzit spre pășunile cele bogate.

Dumnezeu ne călăuzește pe noi. Să pornim cu încredere pe urma Celuice zice: «Eu sânt Păstorul cel bun, și cunosc pe ale Mele, și Mă cunosc de ale Mele», (Ioan: 10, 14).

Isus ne conduce în sânul naturii libere, pe coline, pe văi, pe șesuri întinse, unde apare înaintea noastră figura binecuvântată: Păstorul, care își paște turma, «sufletul Său își pune pentru oi». Acolo îl găsim de dimineața până seara lângă oile Sale. Umbli înaintea lor, arătând calea, iar ele pornesc după Dânsul. Ochii Săi departe privitori caută pe seama lor pășunea grasă... Dacă arde soarele, Păstorul știe de răulețul umbrat de crâng, pe fărâmul căruia înaintea spre liniște recreătoare turma. Dacă s'ar furișă către oi primejdia, Păstorul priveghează. În siguranță și în bunăstare trec zilele turmei. Acolo e doar Acela, Care îngrijește și apără: Păstorul. Acesta vreau să fiu Eu pentru voi, — zice Isus.

În consecință: De Isus depind chestiunile vieții omenești, conform voinței Sale se desfășoară ele. Păstorul e Regele turmei. E de neînchipuit viața turmei, fără să se valideze voința Păstorului.

Cele mai mari două, individualități ale Testamentului vechi, au trăit timp îndelungat viața pastorală.

Moi și, în Izraelul eliberat din captivitatea Egipteană și merit la misiune istorică, a stat în față cu o problemă pe care a rezolvat-o genial: a păscut turma socrului său patruzeci de ani. Acolo a învățat sânguință răbdătoare, de care avea atât de mare trebuință în opera lui de mai târziu.

David, întemeietorul mărimii regatului iudevesc, se prezintă prima

Din punctul de vedere al metodei riguroase, ar fi să punem în trebarea, dacă știința poate să vorbească în sens exact de «boala sufletului». Noi nu știm că «sufletul» să fi fost bolnav. Dacă e să vorbim exact, știm numai, că în urma turburării nervoase sau a leziunii organice este întreruptă comunicarea normală dintre lumea spirituală și fizică și că, prin urmare, unele funcțiuni psihice rămân într'adevăr nesigure, și se dezvoltă desordonat altele. Dar despre starea energiei spirituale, în mijlocul acestor perturbațiuni, nu știm absolut nimic.

Acesta este misterul. Anatomia creierului și mecanica cugetării nu reușește să explice nici măcar forțele psihice depărtate, care or cine le poate simți în sine însuși. Toată conștiința noastră, unită în funcțiunile materiale grosolane ale creierului, este absolut prea târzie pentru a putea cuprinde totalitatea faptului spiritual. Se pune în antiteză cu principiile adevărat științifice, numai pentru a putea readuce realitatea complicată într'o formulă care să fie mai simplă; cine să dea crezare, că nu este imposibil a da o reprezentare naturală a celor mai înalte procese spirituale

dată ca cioban din Vitteim. Ceeace învăță lângă turma părintelui său, învingerea eroică a inamicilor turmei, îndrumarea ei înțeleaptă: aceea o aplică mai târziu în viața poporului unei țări.

Precum trece peste Testamentul vechi icoana aceasta, așa se țese ea și în lumea idelilor lui Isus. Un exemplu: când cuvintează despre felul cum o să-și exercite potestatea împărătească ajansă la perfecțiune în judecarea lumii, trece la analogia luată din viața pastorală:

«Ear când va veni Fiul omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu Dânsul, atunci va ședea pe scaunul slavei sale. Și se vor aduna înaintea Lui toate limbile, și va despărți pre dânzii unul de altul, precum desparte păstorul oile din iezi», (Matel 24, 31, 32).

Poate să fie oare mai înviorătoare știre pe seama noastră, la un deceniu după războiul cel mare, decât vestea de bucurie ce sună despre păstorul Isus?... Când cursul vieții noastre e atât de sbuciumat, când toate bunurile ne sânt amenințate, nu e oare la timp să înțelegem că există pe seama vieții noastre o conducere, spre mântuire?

Isus a învățat: să ne supunem Lui.

«Domnul mă paște, și nimic nu-mi va lipsi. În locul pășunii, acolo m'a sălăsluit; la apa odihnei m'a hrănit; sufletul meu l-a întors. Povățuitu-m'a pe cărările dreptății, pentru numele lui», (Psalm, 22, 1—3).

Să observăm în fiecare binefacere și binecuvântare iubirea prudentă, care cultivă fericirea și își da viața în mâna pronică ca să poată ajunge la mai mare și la mai bogată bucurie fericitoare!

Pr. Cpt. Dr. T. POTCAȘ.

ale omului. Toate asemănările fizice nu lovesc, să zic așa, decât cea mai externă aparență a faptelor spirituale...

Primele cuvinte ale genezei spun: «Și a făcut Dumnezeu pe om, țărână luând din pământ și a suflat în fața lui suflare de viață și s'a făcut omul cu sulet viu». Nu-i această descriere simbolică, din cea mai mare depărtare, care cadrează în fiecare analogie adevărat materialistă?

Cuvântul lui Goethe: «Fiecare lucru muritor nu este decât un simbol», poate să se aplice, în sens particular, acestei chestiuni.

Cea mai adâncă esență a sufletului uman nu este secată și reprezentată numai de variatele funcțiuni, cu ajutorul căror aceste suflete se manifestă în viața pământească și se adaptează vieții organice și sociale a omului.

Memoria, fantazia, sentimentul, voința, — toate acestea nu sânt decât simboluri obscure și aplicațiuni pământești ale adevăratei esențe a energiei spirituale. Această esență în sine rămâne pentru noi un mister, din care numai în momentele supreme ale meditației interne și ale activității noastre creatoare ghicim ceva.

Ionel Rațiroiu

Nr. 330. [88] 2-3

Concurs

La ordinul Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 8276/1930 și în conformitate cu concluzul Consiliului parohial din 1 Octombrie a. c. publicăm concurs, cu termen de 30 zile, dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. III Vineția-de-sus.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat, conform cu pregătirea și anii de serviciu ai candidatului.

2. Casa parohială cu supraedificate în stare bună.

3. Sesiunea parohială 15 iug. 282 st. pământ arabil și fâneață.

5. Venitele stolare statorite de adunarea Protopopiatului Oltul și aprobate cu ord. Nr. 3108,928.

Reflectanții, îndreptății la acest post, sânt poții să-și trimită cererile, provăzute cu toate documentele necesare, în termen Oficiului protopopesc ort. rom. Oltul, Șercaia, jud. Făgăraș, să se prezinte și în parohie în vre-o Duminică sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, pentru a cânta eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Șercaia, 2 Oct. 1930.

Vasile Stoicanea
protopop.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus speșele poștale Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS

de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR

profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 440—, plus speșele poștale Lei 20—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Cartea misionarului

Indreptar cultural

de

Gh. D. Mugur și V. Voiculescu

Prețul Lei 100—, plus speșele poștale Lei 15—.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILOAE

profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 400—, plus speșele poștale Lei 20—.

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30— + speșe Lei 5—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școlile primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorieare biblice ed. IX Lei 20

Istorieare bisericesti „ V „ 20

Catehism „ V „ 20

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresviterul-Mitrofor Dr. VASILE TARNAVSCHI prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400—. La comande se alătură Lei 20— pentru speșele poștale.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică „Andreiană”, din Biblia publicată sub îngrijirea Stântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegețică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza In pământul făgăduinții

de

Gala Galaction

Prețul 80 lei, plus speșele poștale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Reverenzi preotesti

După ultimele cerințe

Se execută în termenul cel mai scurt posibil pe lângă preț convenabil la

Croitoria

(31) 7-7

Dumitru Dușleag

Sibiu, Târgul Peștelui Nr. 12

In depozit: Ștofe și brâne în permanență

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditații pastorale mult folositoare Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL

profesor de teologie

Prețul Lei 25—, plus speșele poștale Lei 10—.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu prețuri moderate

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză

de

A. și L. Moiescu-Villea

Prețul Lei 70—, plus speșele poștale Lei 10—.

Au apărut:

Manuale de limba română

de E. HODOȘ

I. Carte de citire și Gramatică

pentru clasa a 4-a secundară;

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire

(pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Ist. Literaturii

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA ARHIDIECEZANA în Sibiu

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus speșele de poștă Lei 10, prin mandat poștal.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura:

Memoriile unui Duhovnic

Studiu pastoral

de

VASILE GAN

protopop

Prețul Lei 100—, plus speșele poștale Lei 15

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180—, plus porto poștal Lei 15—.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

pe protopopiate

Intocmită de

Dr. CORNEL POPESCU

protopop

Prețul Lei 130.— lipită pe pânză.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școale și particulari, de E. HODOȘ. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.